

ĐỖ THANH HIÊN (Tổng Chủ biên kiêm Chủ biên)
NGUYỄN MAI ANH - VŨ NGỌC TUYÊN

Âm nhạc

9

BẢN MẪU

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ
XUẤT BẢN - THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

**HỘI ĐỒNG QUỐC GIA
THẨM ĐỊNH SÁCH GIÁO KHOA**

Môn Âm nhạc – Lớp 9

*(Kèm theo Quyết định số 1551/QĐ-BGDDT ngày 05 tháng 6 năm 2023
của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo)*

TT	Họ và tên	Chức vụ
1	Ông Nguyễn Trọng Ánh	Chủ tịch
2	Ông Lã Minh Tâm	Phó Chủ tịch
3	Ông Trần Văn Minh	Uỷ viên, Thư ký
4	Bà Trần Hương Giang	Uỷ viên
5	Bà Nguyễn Lan Hương	Uỷ viên
6	Bà Nguyễn Thị Hồng My	Uỷ viên
7	Bà Đinh Thị Phương Anh	Uỷ viên

ĐỖ THANH HIÊN (Tổng Chủ biên kiêm Chủ biên)
NGUYỄN MAI ANH – VŨ NGỌC TUYÊN

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ
XUẤT BẢN - THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

Giới thiệu và hướng dẫn sử dụng sách

Các em học sinh yêu quý!

Cuốn sách *Âm nhạc 9* (bộ sách giáo khoa *Cánh Diều*) được biên soạn theo *Chương trình Giáo dục phổ thông năm 2018* để tiếp nối với các cuốn sách *Âm nhạc 6*, *Âm nhạc 7* và *Âm nhạc 8* mà các em đã học ở những năm học trước. Sách có 8 chủ đề, được chia thành 16 bài học; mỗi học kì gồm 4 chủ đề. Cuối sách có *Bảng giải thích thuật ngữ*.

Xuyên suốt trong sách vẫn là các nội dung: hát, nghe nhạc, đọc nhạc, nhạc cụ, lí thuyết âm nhạc và thường thức âm nhạc. Cuối mỗi bài học còn có hoạt động trải nghiệm và khám phá được biên soạn theo hướng học mà chơi, chơi mà học giúp các em vận dụng sáng tạo các kiến thức và kỹ năng âm nhạc. Ở nội dung nhạc cụ, các bài hoà tấu không ấn định cụ thể tên loại nhạc cụ giai điệu để các em có thể luyện tập bằng bất cứ loại nhạc cụ nào mà nhà trường hoặc gia đình có.

Những nội dung học tập hấp dẫn trong sách sẽ giúp các em từng bước phát triển phẩm chất, năng lực âm nhạc và các năng lực chung theo quy định của chương trình môn học, từ đó góp phần bồi đắp cho đời sống tinh thần của các em thêm phong phú, tươi vui và hạnh phúc.

Mong các em học sinh yêu thích và háng hái tham gia các hoạt động âm nhạc theo hướng dẫn của sách và của thầy cô.

Chúc các em có những giờ học âm nhạc vui tươi và hấp dẫn.

Các tác giả

Kí hiệu dùng trong sách

Hoạt động mở đầu

Nội dung nhạc cụ

Nội dung hát

Nội dung thường thức âm nhạc

Nội dung nghe nhạc

Nội dung lý thuyết âm nhạc

Nội dung đọc nhạc

Hoạt động trải nghiệm và khám phá

Câu hỏi/ Luyện tập

Các em nhớ giữ gìn sách sạch, đẹp.

Chủ đề

1

TUỔI MƯỜI LĂM

BÀI 1

- **Hát:** Bài hát *Tuổi mươi lăm*
- **Thường thức âm nhạc:** Một số thể loại nhạc đàn
- **Lí thuyết âm nhạc:** Sơ lược về quãng; cách xác định và gọi tên quãng

BÀI 2

- **Đọc nhạc:** Luyện đọc quãng theo mẫu; *Bài đọc nhạc số 1*
- **Nhạc cụ:** Thể hiện tiết tấu; *Bài hòa tấu số 1*

BÀI 1

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và lời ca bài *Tuổi mười lăm*; biết hát kết hợp gõ đệm, đánh nhịp hoặc vận động theo nhạc.
- **Thường thức âm nhạc:** Nhận biết và nêu được đặc điểm một số thể loại nhạc dân.
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nêu được khái niệm quãng; biết cách xác định và gọi tên quãng.

- Kể tên một vài bài hát có chủ đề về tuổi học trò.
- Trả lời câu hỏi: Nhạc không lời là gì?

Tuổi mười lăm

Hơi nhanh – Trong sáng

Nhạc và lời: Trương Quang Lực

Em bước vào tuổi mười lăm, bao mối lạ đến dần theo tháng năm. Bao ước vọng và mong rộn trong lòng bao uốc mơ. Em đến trưởng rạo rực

mơ, nhẹ nhàng như vẫn điệu nhũng dòng tho, dịu dàng vui, tình bạn thân ngọt ngào thắm hồng tươi, đường tương

như lời mẹ hát ầu o. (Nhạc.....)

lai mờ rông như biển khơi.

.....) Ôi đẹp lăm tuổi mười lăm, có bao

giờ đẹp hơn thế chăng? Ôi đẹp lăm tuổi mười
lăm, tròn hạnh phúc đẹp như trắng rầm, tròn hạnh
phúc đẹp như trắng rầm.

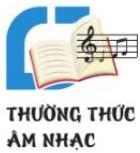
Với giai điệu vui tươi, trong sáng, lời ca trong trẻo, dạt dào cảm xúc, bài hát *Tuổi mười lăm* thể hiện sự hồn nhiên, vô tư, trong sáng của lứa tuổi 15 – lứa tuổi trắng tròn với biết bao hoài bão và ước mơ.

Bài hát có hình thức hai đoạn:

- Đoạn 1: 10 nhịp (từ đầu đến *mẹ hát àu o*).
- Nét nhạc nối tiếp: 2 nhịp.
- Đoạn 2: 11 nhịp (từ *Ôi đẹp lăm* đến hết bài).

Những ca từ nào trong bài hát *Tuổi mười lăm* được hát luyến?

Một số thể loại nhạc đàn

Nhạc đàn (khí nhạc) là những tác phẩm âm nhạc được thể hiện bằng nhạc cụ. Cũng như nhạc hát, nhạc đàn gồm nhiều thể loại khác nhau. Dưới đây là một số thể loại nhạc đàn:

1. Bài ca không lời

Bài ca không lời (*Song Without Words*) là những tác phẩm khí nhạc nhỏ, giai điệu có tính chất du dương như hát, thường viết cho đàn piano, violin hoặc violoncello. Bài ca không lời phù hợp với đồng đảo thính giả, biểu diễn trong phòng hòa nhạc nhỏ có tính gia đình. Nhạc sĩ người Đức F. Mendelssohn là người sáng tạo ra thể loại này. Ông đã viết tập *Bài ca không lời* gồm 48 bản cho đàn piano.

Ví dụ:

- *Bài ca mùa xuân* (F. Mendelssohn);
- *Tháng Sáu: Khúc hát người chèo thuyền* (P. I. Tchaikovsky);
- *Quê hương* (Lưu Cầu).

2. Vanxơ

Vanxơ (*Waltz*) là thể loại âm nhạc gắn liền với loại nhịp gồm 3 phách, có nguồn gốc từ sinh hoạt múa dân gian. Vanxơ có các dạng khác nhau như vanxơ Đức, vanxơ Pháp và vanxơ của thành Viên (Thủ đô nước Áo). Nhiều nhạc sĩ yêu thích thể loại này nên đã sáng tác những bản vanxơ thể hiện trạng thái tình cảm đa dạng, phong phú của con người.

Ví dụ:

- *Waltz in A Minor* (F. Chopin);
- *The Blue Danube* (J. Strauss II);
- *Waltz Favorite* (W. A. Mozart).

3. Dạ khúc

Dạ khúc (*Nocturne*) là tên gọi của loại tác phẩm một chương, có đặc điểm ca xướng trữ tình thể hiện những ước mơ, gợi sự yên tĩnh, hình tượng về đêm. Dạ khúc thường viết ở nhịp độ vừa phải hoặc chậm rãi.

Ví dụ:

- *Nocturne in Eb Major* (F. Chopin);
- *Nocturne in D Major* (W. A. Mozart);
- *Nocturne in F Minor* (M. Glinka).

4. Khúc luyện tập

Với hình thức là những tác phẩm độc lập, mỗi *khúc luyện tập* (*Étude*) nhằm giải quyết một yêu cầu nào đó về kỹ thuật cho người học nhạc cụ. Tuy nhiên, bên cạnh các khúc luyện tập mang tính chất sự phạm còn có cả những khúc luyện tập là tác phẩm có giá trị nghệ thuật cao dùng để biểu diễn trong buổi hòa nhạc.

Ví dụ:

- *Étude số 3 – Nỗi buồn* (F. Chopin);
- *Étude số 3 – Tiếng chuông* (F. Liszt);
- *Étude số 3* (S. Prokofiev).

Kể tên một số tác phẩm nhạc đàn mà em biết.

LÍ THUYẾT
ÂM NHẠC

Sơ lược về quãng; cách xác định và gọi tên quãng

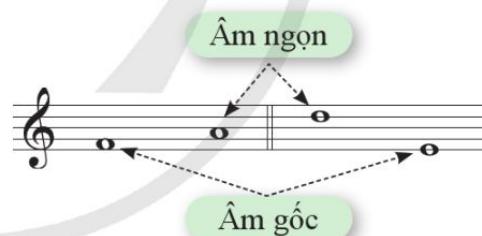
1. Khái niệm

Quãng là sự kết hợp cao độ của 2 âm thanh. Khi 2 âm thanh vang lên cùng một lúc tạo thành *quãng hoà thanh*, vang lên lần lượt tạo thành *quãng giai điệu*. Âm dưới của quãng gọi là *âm gốc*, còn âm trên là *âm ngọn*.

Ví dụ: Quãng hoà thanh

Quãng giai điệu

Cách đọc quãng: Đối với quãng hoà thanh sẽ đọc âm gốc trước, âm ngọn sau; đối với quãng giai điệu thì âm nào vang lên trước sẽ đọc trước, âm nào vang lên sau sẽ đọc sau kèm với hướng chuyển động của quãng. Ở ví dụ trên, các quãng được đọc là: quãng Son – Đô; quãng Pha – La đi lên; quãng Rê – Mi đi xuống.

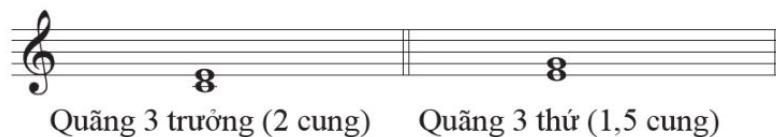
2. Cách xác định và gọi tên quãng

Quãng được xác định bởi hai độ lớn là độ lớn số lượng và độ lớn chất lượng.

Độ lớn số lượng thể hiện bằng số lượng bậc âm có trong quãng. Chẳng hạn, quãng Đô – Mi có độ lớn số lượng là 3 vì gồm 3 bậc là Đô – Rê – Mi.

Độ lớn chất lượng thể hiện bằng số cung và nửa cung chứa trong quãng. Chẳng hạn, quãng Đô – Mi có độ lớn chất lượng là 2 cung.

Quãng được gọi tên theo độ lớn số lượng và độ lớn chất lượng; tùy theo số lượng cung, nửa cung chứa trong quãng mà xác định tên gọi và tính chất các quãng là *trưởng thít, đúng, tăng, giảm*. Ví dụ:

Xác định độ lớn số lượng và độ lớn chất lượng của các quãng dưới đây:

Chia sẻ với các bạn những thông tin và cảm nhận của mình về một tác phẩm nhạc đàm đã được nghe.

BÀI 2

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Đọc nhạc:** Đọc đúng tên nốt, cao độ và trường độ *Bài đọc nhạc số 1*; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp.
- Nhạc cụ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu và biết ứng dụng đệm cho bài hát; chơi được *Bài hòa tấu số 1*.

- Nghe bài hát *Tiến lên Đoàn viên* (Nhạc và lời: Phạm Tuyên) kết hợp vỗ tay nhịp nhàng.
- Hát và vận động theo nhịp điệu bài *Tuổi mười lăm*.

1

Luyện đọc quãng theo mẫu

Vừa phải

9

2

Bài đọc nhạc số 1

(Trích và dịch giọng bài hát *Tiến lên Đoàn viên*)

Vừa phải

Nhạc: Phạm Tuyên

Bài đọc nhạc số 1 được viết ở giọng gì?

1

Thể hiện tiết tấu

* Thể hiện tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Mẫu tiết tấu 1

c ♩ ♩ | ♩ ♪ ♩ ♩ | ♩ ♩ ||

Mẫu tiết tấu 2

c ♩ ♩ | ♩ ♪ ♩ ♩ | ♩ ♩ ||

* Ứng dụng đệm cho bài hát *Tuổi mươi lăm*

(Mẫu tiết tấu 1 đệm cho đoạn 1; mẫu tiết tấu 2 đệm cho đoạn 2)

10

2

Bài hòa tấu số 1

Nhạc: Phạm Tuyên
Chuyển soạn: Vũ Ngọc Tuyên

Nhạc cụ
thể hiện
giai điệu

TRÁI NGHIỆM
VÀ KHÁM PHÁ

Chép lại nét nhạc dưới đây, sau đó điền thêm cao độ còn bỏ trống để có một câu hát hoàn chỉnh.

Em yêu sao tuổi mười lăm như cánh
diều bay giữa trời xanh.

*Tuổi trẻ không có lí tưởng giống như
buổi sáng không có Mặt Trời.*

(Belinsky)

11

Chủ đề

2

GIAI ĐIỆU QUÊ HƯƠNG

BÀI 3

- **Hát:** Bài hát *Quê hương thanh bình*
- **Nghe nhạc:** Bài dân ca *Ví đò đưa sông Lam*
- **Thường thức âm nhạc:** Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh

BÀI 4

- **Đọc nhạc:** *Bài đọc nhạc số 2*
- **Nhạc cụ:** Thể hiện tiết tấu; *Bài hòa tấu số 2*

BÀI 3

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng cao độ, trừng độ, sắc thái và lời ca bài *Quê hương thanh bình*; biết hát kết hợp gõ đệm, đánh nhịp hoặc vận động theo nhạc.
- **Nghe nhạc:** Cảm nhận được vẻ đẹp của bài *Ví đò đưa sông Lam*; biết biểu lộ cảm xúc khi nghe nhạc.
- **Thường thức âm nhạc:** Nhận biết và nêu được vài nét về Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh.

- Hát một câu dân ca Nam Bộ mà em biết.
- Trả lời câu hỏi: Dân ca Việt Nam được chia thành những vùng miền nào?

Quê hương thanh bình

Phỏng theo điệu *Lí tứ đại* (Dân ca Nam Bộ)
Đặt lời mới: Lê Kim Hưng – Đỗ Thanh Hiên

Tha thiết

Non nước quê hương mình, vui sống trong thanh bình.
Non nước quê hương mình, chan chứa bao ân tình.

Mùa màng sinh sôi, nhà yên vui.
Biển trời bao la, rộn ràng câu ca.

Muôn sắc hoa đua nở, thơm trên cành.
Hương lúa thơm trên đồng, ngọt chín thơm bốn mùa.

Chim líu lo chao giọng, đàn em thơ hát khúc nhạc vui.
Chim hót vang trên cành, đàn em thơ đến lớp học vui.

vang tiếng ca yêu đời, nụ cười tươi thăm trên bờ môi.
vai sát vai chung lòng, dựng xây nước non đẹp tươi.

Lí là một trong những thể loại dân ca được sử dụng rộng rãi trong sinh hoạt văn hoá ở vùng đất Nam Bộ.

Bài hát *Quê hương thanh bình* được đặt tên và lời mới phỏng theo điệu *Lí tứ đại* (dân ca Nam Bộ). Bài hát có hình thức một đoạn, giai điệu mềm mại, trong sáng, lời ca giàu hình ảnh, thể hiện khung cảnh thanh bình và tươi đẹp của quê hương đất nước.

- Những câu hát nào có giai điệu giống nhau?
- Kể tên một vài bài dân ca Nam Bộ mà em biết.

Ví đò đưa sông Lam

(Dân ca Nghệ Tĩnh)

Ghi âm: Vi Phong
Sưu tầm: Trung Phong

Chậm – Mênh mang

σ σ (chú) ai biết nước sông Lam rắng là trong
là đục, thì biết sống cuộc đời (chú)rắng là
nhục (i) là vinh (chú)thuyền em lên thác xuống σ σ
ghèn, nước non là nghĩa (hị) là tình ai oi.

- Vì sao bản nhạc bài dân ca *Ví đò đưa sông Lam* không ghi số chỉ nhịp?
- Nêu cảm nhận của em về bài dân ca.

Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh

Ví, giặm Nghệ Tĩnh là hai thể loại hát dân ca độc đáo, chiếm vị trí quan trọng trong đời sống văn hoá của người dân hai tỉnh Nghệ An và Hà Tĩnh.

Dân ca ví, giặm được hát trong hầu hết mọi hoạt động đời thường, ở mọi lúc, mọi nơi: khi ru con, đan lát, dệt vải, lúc làm ruộng, chèo thuyền, xay lúa,... Lời ca của ví, giặm mộc mạc, dân dã, gần với ngôn ngữ đời sống; nội dung đa dạng, miêu tả cuộc sống, phản ánh tập quán xã hội, lịch sử, tình yêu quê hương, đất nước, con người, tình yêu đôi lứa,... Nhiều bài hát mang tính giáo dục sâu sắc: kính trọng cha mẹ, chung thuỷ, nghĩa tình, trung thực, góp phần gìn giữ các tập tục, truyền thống tốt đẹp.

Dân ca ví, giặm được diễn xướng theo ba hình thức: *hát lẻ*, *hát đối* và *hát cuộc*. Các cuộc hát nổi bật với lối hát giao duyên, thường có ba chặng: *hát đạo*, *hát đối* và *hát xe két*. Mỗi bên hát phải có ít nhất hai, ba người, trong đó một người hát chính, người còn lại hát theo để đỡ giọng.

Ví và giặm luôn được hát xen kẽ cùng nhau nhưng cũng có những điểm khác biệt. Hát ví thường là hát tự do, không có nhịp, người hát có thể co giãn trường độ một cách ngẫu hứng. Hát giặm có tiết tấu rõ ràng, có phách mạnh, phách nhẹ.

Dân ca ví, giặm có nhiều làn điệu khác nhau như: *Ví phuòng cáy*, *Ví phuòng gặt*, *Ví phuòng nón*, *Ví phuòng đan*, *Ví phuòng vải*, *Ví phuòng cùi*, *Ví trèo non*, *Ví đò đưa*, *Giặm kê*, *Giặm nói*, *Giặm vè*, *Giặm nam nữ*, *Giặm cửa quyền*, *Giặm ru*, *Giặm xẩm*,...

Năm 2014, Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh đã được UNESCO ghi danh là Di sản văn hoá phi vật thể đại diện của nhân loại.

Hát một câu dân ca Nghệ Tĩnh mà em biết.

TRÀI NGHIỆM
VÀ KHÁM PHÁ

Sưu tầm và chia sẻ với các bạn một ca khúc mới sáng tác mang âm hưởng dân ca Việt Nam.
Hãy hát một vài câu trong bài hát đó.

BÀI 4

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Đọc nhạc:** Đọc đúng tên nốt, cao độ và trường độ *Bài đọc nhạc số 2*; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp.
- **Nhạc cụ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu và biết ứng dụng đệm cho bài hát; chơi được *Bài hòa tấu số 2*.

- Nghe điệu *Chim sáo* (Dân ca Kho-me) kết hợp vỗ tay nhịp nhàng.
- Hát và vận động theo nhịp điệu bài *Quê hương thanh bình*.

Bài đọc nhạc số 2

(Phỏng theo điệu *Chim sáo* – Dân ca Kho-me)

- Giai điệu *Bài đọc nhạc số 2* có xuất hiện đủ 7 bậc âm của giọng Đô trưởng hay không?
- Ô nhịp nào trong bài đọc nhạc có tiết tấu đảo phách?

1

Thể hiện tiết tấu

* Thể hiện tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

* Ứng dụng đệm cho bài hát *Quê hương thanh bình*

2

Bài hòa tấu số 2

(Phỏng theo điệu *Chim sáo* – Dân ca Khơ-me)

Vui tươi

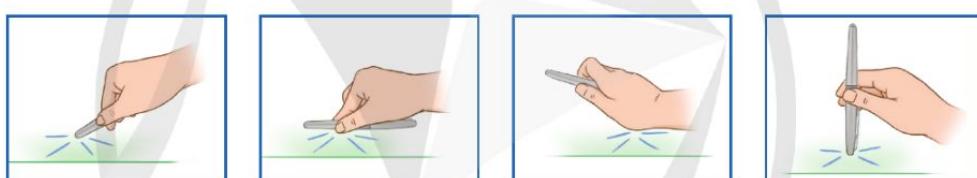
Nhạc cụ thể hiện
giai điệu

Chuyển soạn: Nguyễn Mai Anh

TRÀI NGHIỆM
VÀ KHÁM PHÁ

Sử dụng một cây bút để thể hiện mẫu tiết tấu ở trang 16, sau đó ứng dụng đệm cho bài hát *Quê hương thanh bình*.

Ví dụ:

Non nước quê hương mình, vui sống trong thanh bình...

*Âm nhạc dân gian là giai điệu nguyên thuỷ của
con người và là tấm gương phản chiếu
âm nhạc của thế giới!*

(Friedrich Nietzsche)

Chủ đề

3

CÔNGƠN THẦY CÔ

BÀI 5

- Hát: Bài hát *Dáng thầy*
- Thường thức âm nhạc: Kèn cor và kèn trombone
- Lí thuyết âm nhạc: Sơ lược về dịch giọng

BÀI 6

- Đọc nhạc: Luyện đọc gam La thứ theo mẫu; *Bài đọc nhạc số 3*
- Nhạc cụ: Thể hiện tiết tấu; Thể bấm hợp âm Rê thứ trên kèn phím; *Bài hòa tấu số 3*

BÀI 5

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và lời ca bài *Dáng thầy*; biết hát kết hợp gõ đệm, đánh nhịp hoặc vận động theo nhạc.
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được tên và đặc điểm của kèn cor, kèn trombone; cảm nhận và phân biệt được âm sắc của hai loại nhạc cụ này.
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nêu được khái niệm dịch giọng; biết dịch giọng bản nhạc theo hướng dẫn của giáo viên.

- Kể tên một số bài hát có chủ đề về thầy cô.
- Kể tên những loại kèn đồng mà em biết.

Dáng thầy

Tình cảm – Tha thiết

Nhạc và lời: Đỗ Văn Bảo

Trường cũ lớp xưa còn dáng thầy, cùng với nhớ thương còn voi
(Giờ) đã rất xa rồi dáng thầy, cùng mái tóc pha màu phấn
đầy. Bài giáo án xưa còn nhớ hoài, từng nét chữ xanh màu nhớ
bụi. Và những tháng năm nhiều kỉ niệm, để...
thương. Giờ... kí ức theo về thiết tha. Nhớ trường xưa yêu
dấu, bao kỉ niệm thơ âu. Nơi mà thầy yêu mến, đã cho

em từng ngày khôn lớn. Và bao mơ ước, những lời thầy thuở trước.
Vẫn vọng theo năm tháng, cho em mơ dang xưa êm đềm.

Với giai điệu triu mến tha thiết, lời ca đạt dào cảm xúc, bài hát *Dáng thầy* thể hiện tình cảm và tấm lòng biết ơn sâu sắc của học trò dành cho thầy cô giáo kính yêu.

Bài hát có hình thức hai đoạn:

- Đoạn 1: 17 nhịp (từ đầu đến *về thiết tha*).
- Đoạn 2: 15 nhịp (từ *Nhớ trường xưa* đến hết bài).

- Đoạn nhạc nào của bài *Dáng thầy* cần được hát với tình cảm sâu lắng, đoạn nhạc nào cần hát với cảm xúc dạt dào?
- Hãy so sánh tiết tấu của các câu hát ở đoạn 1 và nêu nhận xét.

THƯỜNG THỨC
ÂM NHẠC

Kèn cor và kèn trombone

1 Kèn cor

Cor (tên tiếng Anh: French horn) là một loại kèn đồng, còn có tên là “kèn đi săn”. Kèn được thiết kế với hình dạng cuộn vòng tròn phức tạp, một đầu loe ra hình chuông gọi là loa kèn, một đầu gắn miệng thổi hình tròn gọi là búp kèn. Khi chơi cor, người ta áp môi thổi hơi vào búp kèn và dùng các ngón tay trái điều khiển hệ thống van (piston) gắn trên thân kèn để tạo cao độ cho âm thanh, tay phải luôn vào phía trong loa kèn để đỡ kèn và điều chỉnh sắc thái của âm thanh. Âm sắc của cor đẹp, thơ mộng, mềm mại, giàu sức diễn tả,...

2

Kèn trombone

Trombone cũng là một loại kèn đồng. Thân kèn có hình chữ U gồm hai ống đồng lồng khít vào nhau. Ống chính có một đầu loe ra thành loa kèn; ống phụ gắn búp kèn và có thể đẩy ra, kéo vào nhờ rãnh trượt. Khi chơi trombone, người ta áp môi thổi hơi vào búp kèn và dùng tay kéo, đẩy ống phụ để tạo cao độ cho âm thanh. Âm thanh của trombone mạnh mẽ, hùng dũng, huy hoàng, phù hợp thể hiện những giai điệu hùng tráng, trang nghiêm hoặc thúc giục, kêu gọi.

Kể tên những loại nhạc cụ hơi mà em biết.

LÝ THUYẾT
ÂM NHẠC

Sơ lược về dịch giọng

1. Khái niệm

Sự chuyển đổi một giai điệu hay tác phẩm âm nhạc từ giọng này sang giọng khác gọi là *dịch giọng*. Khi dịch giọng, tên nốt nhạc sẽ thay đổi nhưng trường độ và tương quan về cao độ giữa các nốt trong bản nhạc vẫn được giữ nguyên.

2. Phương thức dịch giọng theo quãng

Có nhiều phương thức dịch giọng, trong đó dịch giọng theo quãng là phương thức được sử dụng nhiều hơn và được tiến hành theo các bước sau:

- Xác định dịch lên hay dịch xuống theo quãng lựa chọn.
- Dịch chuyển tất cả các nốt của tác phẩm lên hoặc xuống theo quãng đã lựa chọn.

Ví dụ:

Nét nhạc ban đầu:

Dịch giọng lên quãng 2 trưởng (1 cung):

Dịch giọng xuống quãng 2 trưởng (1 cung):

Khi dịch giọng, tính chất trưởng hoặc thứ của bản nhạc sẽ giữ nguyên.

Ở ví dụ trên, vì sao sau khi dịch giọng nét nhạc mới lại có dấu hoá bất thường?

TRÁI NGHIỆM
VÀ KHÁM PHÁ

Dịch giọng nét nhạc dưới đây xuống quãng 2 trưởng (1 cung).

BÀI 6

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ gam La thứ; đọc đúng tên nốt, cao độ và trưởng độ *Bài đọc nhạc số 3*; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp.
- Nhạc cụ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu và biết ứng dụng đệm cho bài hát; chơi được hợp âm Rê thứ trên kèn phím và *Bài hòa tấu số 3*.

- Nghe bài hát *Thương lắm thầy côơi!* (Nhạc và lời: Lê Vinh Phúc) kết hợp vỗ tay nhịp nhàng.
- Hát và vận động theo nhịp điệu bài *Dáng thầy*.

1

Luyện đọc gam La thứ theo mẫu

Vìра phải

2

Bài đọc nhạc số 3

(Trích và dịch giọng bài hát *Thương lắm thầy cô oi!*)

Triệu mén

Nhạc: Lê Vinh Phúc

Bài đọc nhạc số 3 được viết ở giọng gì?

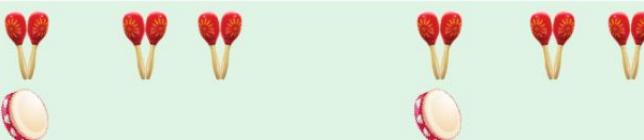
1

Thể hiện tiết tấu

* Thể hiện tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

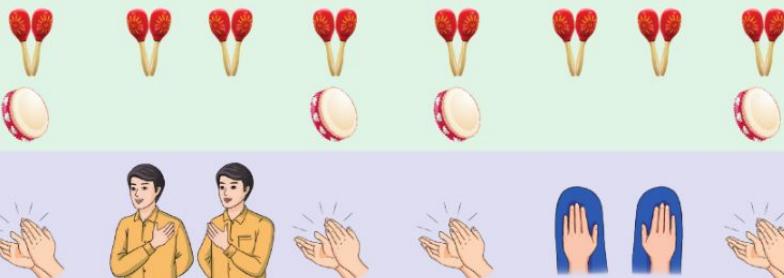
Mẫu tiết tấu 1

$\frac{4}{4}$. . . | . . . ||

23

Mẫu tiết tấu 2

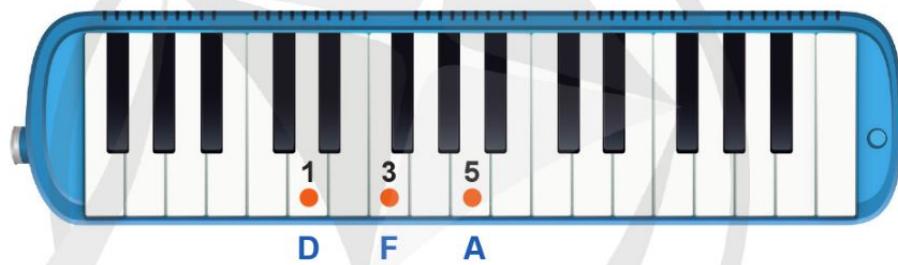

* Ứng dụng đệm cho bài hát *Dáng thầy*

(Mẫu tiết tấu 1 đệm cho đoạn 1; mẫu tiết tấu 2 đệm cho đoạn 2)

2

Thế bấm hợp âm Rê thứ (Dm) trên kèn phím

3

Bài hòa tấu số 3

Nhạc cụ thể hiện giai điệu

Trìu mén

Nhạc: Lê Vinh Phúc
Chuyển soạn: Vũ Ngọc Tuyên

D m Am Am E Am Am

Sử dụng các động tác vỗ, gõ,... lên mặt bàn để thể hiện hai mẫu tiết tấu ở trang 23, 24, sau đó ứng dụng đệm cho bài hát *Dáng thầy*.

Ví dụ:

Mẫu tiết tấu 1

Trường cũ lóp xưa còn dang thầy, cùng...

Hand movements: Clap, Clap, Clap, Clap, Clap, Clap, Clap.

Mẫu tiết tấu 2

Nhớ trường xưa yêu dấu,...

Hand movements: Clap, Clap, Clap, Clap, Clap, Clap, Clap.

*Một chữ cũng là thầy,
nửa chữ cũng là thầy.*

(Tục ngữ)

Chủ đề

4

ÂM NHẠC NƯỚC NGOÀI

BÀI 7

- **Hát:** Bài hát *Dòng sông quê hương*
- **Nghe nhạc:** Tác phẩm *Tháng Sáu: Khúc hát người chèo thuyền*
- **Thường thức âm nhạc:** Nhạc sĩ Pyotr Ilyich Tchaikovsky

BÀI 8

- **Đọc nhạc:** Luyện đọc gam La thứ theo mẫu; *Bài đọc nhạc số 4*
- **Nhạc cụ:** Thể hiện tiết tấu; *Bài hòa tấu số 4*

Phòng hòa nhạc lớn Nhạc viện Quốc gia Moskva mang tên Tchaikovsky

BÀI 7

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và lời ca bài *Dòng sông quê hương*; biết hát kết hợp gõ đệm, đánh nhịp hoặc vận động theo nhạc.
- **Nghe nhạc:** Cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm *Tháng Sáu: Khúc hát người chèo thuyền*; biết biểu lộ cảm xúc hoặc vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu của tác phẩm.
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được đôi nét về cuộc đời và thành tựu âm nhạc của nhạc sĩ Pyotr Ilyich Tchaikovsky.

- Kể tên một số bài hát nước ngoài mà em biết.
- Kể tên những nhạc sĩ nổi tiếng trên thế giới đã được học ở các lớp 6, 7, 8.

Dòng sông quê hương

Thong thả – Du dương

Nhạc: P. I. Tchaikovsky

Chuyển soạn và đặt lời Việt: Đỗ Thanh Hiên

Dòng sông quê hương trong mát, đôi bờ xanh ngát hàng cây. Con thuyền lướt sóng về đây, khúc hát ai trên sông chiều nay. Dòng sông quê hương yêu dấu, êm đềm trôi mãi về đâu? Dập dòn những cánh buồm nau sóng khẽ ru êm êm hiền

HẾT

hoà. Rồi mai đây đí khắp bốn phuong, đừng

quên dòng sông chốn quê hương với bao kỉ niệm xưa. Dòng...

Bài hát *Dòng sông quê hương* được đặt tên và lời bằng tiếng Việt trên giai điệu của bản *Old French Song* (*Bài hát cổ nước Pháp*) viết cho đàn piano của nhà soạn nhạc vĩ đại người Nga Pyotr Ilyich Tchaikovsky (1840 – 1893).

Với giai điệu êm ái, du dương, lời ca trong sáng, bài hát thể hiện hình ảnh con sông quê hương rất đỗi thân thương, hiền hoà, thơ mộng.

Bài hát có hình thức hai đoạn:

- Đoạn 1: 16 nhịp (từ đầu đến *hiền hoà*).
- Đoạn 2: 16 nhịp (từ *Rồi mai đây* đến chữ HẾT).

So sánh giai điệu của hai đoạn nhạc rồi nêu nhận xét.

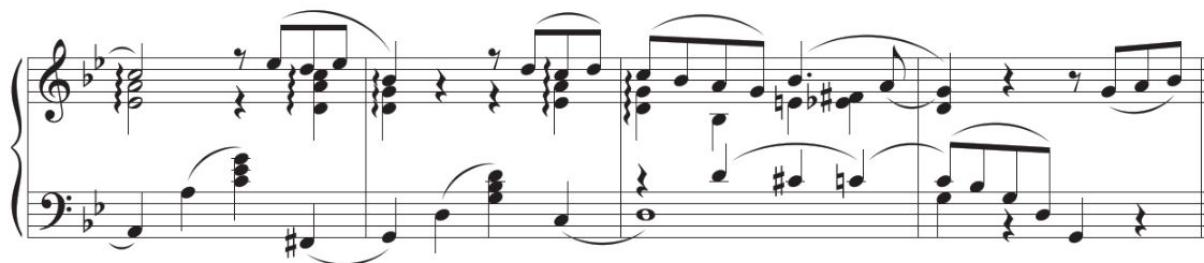

Tháng Sáu: Khúc hát người chèo thuyền June: Barcarole

(Trích)

Andante cantabile

P. I. Tchaikovsky

Tháng sáu: Khúc hát người chèo thuyền là tác phẩm nổi tiếng năm trong tuyển tập *Bốn mùa* gồm 12 tiểu phẩm tương ứng với 12 tháng trong năm, viết cho đàn piano của nhạc sĩ Pyotr Ilyich Tchaikovsky. Tác phẩm này cũng đã được chuyển soạn cho nhiều loại nhạc cụ khác như violin, violoncello, clarinet, guitar,... và dàn nhạc giao hưởng biểu diễn.

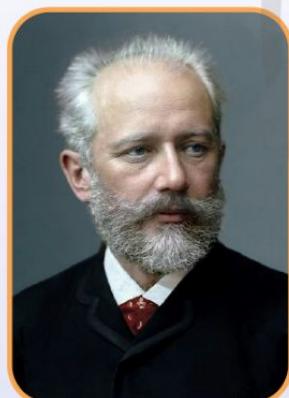

Nêu cảm nhận của em về tác phẩm.

THƯỜNG THỨC
ÂM NHẠC

Nhạc sĩ Pyotr Ilyich Tchaikovsky (1840 – 1893)

Chân dung nhạc sĩ
Tchaikovsky

Tchaikovsky là nhà soạn nhạc thiên tài người Nga, một trong những danh nhân âm nhạc của thế giới. Ông sáng tác thành công trong rất nhiều thể loại: giao hưởng, nhạc kịch, vũ kịch, nhạc thính phòng, hoà tấu, romance,... Các tác phẩm của ông là sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa âm nhạc dân gian Nga và những tinh hoa của âm nhạc thế giới.

Tchaikovsky để lại cho nhân loại nhiều tác phẩm âm nhạc có giá trị nghệ thuật cao, ví dụ: vũ kịch *Hồ thiên nga*, vũ kịch *Người đẹp ngủ trong rừng*, nhạc kịch *Con đầm pitch*, nhạc kịch *Eugene Onegin*, *Giao hưởng số 6*, tuyển tập *Bốn mùa*,...

Ngoài sáng tác, nhạc sĩ Tchaikovsky còn hoạt động trong nhiều lĩnh vực khác như sư phạm, lí luận phê bình âm nhạc và chỉ huy dàn nhạc.

Bắt đầu từ năm 1958, cuộc thi âm nhạc quốc tế mang tên Tchaikovsky được tổ chức 4 năm một lần tại Moskva, thủ đô của nước Nga. Đây là cuộc thi âm nhạc cổ điển uy tín hàng đầu thế giới dành cho các nghệ sĩ trẻ.

Em đã được nghe những tác phẩm nào của nhạc sĩ Tchaikovsky? Em thích nhất tác phẩm nào? Vì sao?

- Sáng tạo một nét giai điệu ở giọng La thứ thuộc loại nhịp $\frac{2}{4}$ hoặc $\frac{3}{4}$, dài 4 ô nhịp.
- Thể hiện giai điệu đã sáng tạo bằng giọng hát hoặc nhạc cụ.

BÀI 8

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Đọc nhạc:** Đọc đúng tên nốt, cao độ và trường độ *Bài đọc nhạc số 4*; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp.
- **Nhạc cụ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu và biết ứng dụng đệm cho bài hát; chơi được *Bài hòa tấu số 4*.

– Vỗ tay theo mẫu tiết tấu:

– Hát và vận động theo nhịp điệu bài *Dòng sông quê hương*.

1

Luyện đọc gam La thứ theo mẫu

Vừa phải

30

2

Bài đọc nhạc số 4

Nhẹ nhàng

Dân ca Moldavia

Bài đọc nhạc số 4 được viết ở giọng gì?

1

Thể hiện tiết tấu

* Thể hiện tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

* Ứng dụng đệm cho bài hát *Dòng sông quê hương*

2

Bài hoà tấu số 4

Nhạc cụ
thể hiện
giai điệu

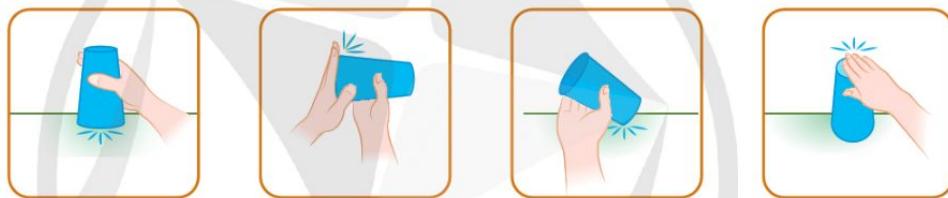
Nhẹ nhàng

Dân ca: Moldavia
Chuyển soạn: Nguyễn Mai Anh

31

Sử dụng cốc nhựa và vỗ tay để thể hiện múa tiết tấu ở trang 31, sau đó ứng dụng đệm cho bài hát *Dòng sông quê hương*.

Ví dụ:

Dòng sông quê hương trong mát, đồi bờ xanh ngát hàng cây. Con...

**“Ngôn ngữ của âm nhạc là ngôn ngữ chung
của tất cả mọi thế hệ và mọi dân tộc; ai cũng
hiểu được nó, bởi nó được hiểu bằng trái tim”.**

(Gioachino Rossini)

Chủ đề

5

ĐOÀN KẾT

BÀI 9

- Hát: Bài hát *Nối vòng tay lớn*
- Nghe nhạc: Tác phẩm *Câu hò bên bờ Hiền Lương*
- Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Hoàng Hiệp

BÀI 10

- Đọc nhạc: Luyện đọc gam Đô trưởng theo mẫu; *Bài đọc nhạc số 5*
- Nhạc cụ: Thể hiện tiết tấu; *Bài hòa tấu số 5*

BÀI 9

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái và lời ca bài *Nối vòng tay lớn*; biết hát kết hợp gõ đệm, đánh nhịp hoặc vận động theo nhạc.
- **Nghe nhạc:** Cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm *Câu hò bên bờ Hiền Lương*; biết biểu lộ cảm xúc hoặc vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu của tác phẩm.
- **Thường thức nhạc:** Nêu được đôi nét về cuộc đời và thành tựu âm nhạc của nhạc sĩ Hoàng Hiệp.

- Hát một câu trong ca khúc có chủ đề về đoàn kết hoặc tình bạn mà em biết.
- Kể tên một số nhạc sĩ được Nhà nước trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học – Nghệ thuật đã học ở các lớp 6, 7, 8.

Nối vòng tay lớn

Vừa phái ♫

Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn

Rừng núi đang tay nối lại biển xa. Ta đã vòng tay
(Tù) Bắc vô Nam nối liền năm tay. Ta đã từ đồng
lớn mãi để nối son hà. Mặt đất bao la, anh
hoang vu vượt hết núi đồi. Vượt thác cheo leo anh
em ta về gặp nhau mừng như bão cát quay cuồng trời rộng, bàn
ta vượt đèo, từ quê nghèo lên phố lớn nắm tay nói liền biển
tay xanh ta nắm nói tròn một vòng Việt Nam.
Còn nói

HẾT

gio đêm vui nối ngày, dòng máu nối con tim đồng loại, dựng tình
nối thôn xa vời với người chết nối linh thiêng vào đời, và nụ...
1. người trong ngày mới. Thành phố...
2. ...cười nối trên môi. Từ...

*N*ối vòng tay lớn là một bài hát rất quen thuộc với tuổi trẻ Việt Nam, thường được hát trong những sinh hoạt tập thể và nhiều chương trình âm nhạc. Với nhịp điệu rộn ràng, vui tươi, tràn đầy khí thế, bài hát đã thể hiện cảm xúc tự hào, khát vọng của người dân Việt Nam muốn được nắm chặt tay nhau, cùng kè vai sát cánh xây dựng một đất nước Việt Nam độc lập, hoà bình, phồn vinh, hạnh phúc.

Bài hát có hình thức ba đoạn:

- Đoạn 1: 22 nhịp (từ đầu đến *Việt Nam*).
- Đoạn 2: 13 nhịp (từ *Cờ nối gió* đến *nối trên môi*).
- Đoạn 3: 22 nhịp (từ *Từ Bắc vô Nam* đến *vòng tử sinh*), nhắc lại nguyên vẹn giai điệu đoạn 1.

Đoạn nhạc nào của bài hát *Nối vòng tay lớn* cần được hát với khí thế hào hùng, đoạn nhạc nào cần hát với nhịp điệu rộn ràng, vui tươi?

Câu hè bên bờ Hiền Lương

(Trích)

Châm – tình cảm

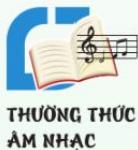
Nhạc: Hoàng Hiệp
Lời: Hoàng Hiệp và Đặng Giao

Bên ven bờ Hiền Lương chiều nay ra đứng trông
Trong qua rặng Trường Sơn miền quê xa khuất chân
về. Mắt đượm tình quê, đôi mắt đượm tình quê.
trời. Mây lặng lờ trôi mây đen lặng lờ trôi.

Xa xa đoàn thuyền nan buồm cảng theo gió xuôi dòng. Bỗng
Xa xa một đàn chim so mây dang cánh lung trôi. Hồi
trong sương mờ không gian trầm lắng nghe câu hò...
chim hãy dừng cho ta gửi đến phương xa vời...

- Nội dung lời ca của tác phẩm thể hiện điều gì?
- Nêu cảm nhận của em về tác phẩm.

Nhạc sĩ Hoàng Hiệp (1931 – 2013)

Chân dung nhạc sĩ Hoàng Hiệp

Nhạc sĩ Hoàng Hiệp tên thật là Lưu Trần Nghiệp. Ông là một trong những nhạc sĩ tiêu biểu của nền âm nhạc mới Việt Nam thế kỷ XX. Âm nhạc của ông là sự hài hòa giữa âm hưởng trữ tình lãng mạn và hào hùng cách mạng.

Nhạc sĩ Hoàng Hiệp rất thành công trong sáng tác ca khúc và là một trong những nhạc sĩ phổ nhạc cho thơ xuất sắc. Ca khúc của ông thường mang âm hưởng dân ca, giai điệu và ca từ rất tha thiết, dễ nhớ, dễ đi vào lòng người. Có thể kể tới một số ca khúc nổi tiếng như: *Câu hò bên bờ Hiền Lương* (đặt lời cùng Đặng Giao), *Ngọn đèn đứng gác* (thơ Chính Hữu), *Cô gái vót chông* (thơ Mô-lô Y Clavi), *Trường Sơn Đông – Trường Sơn Tây* (thơ Phạm Tiến Duật), *Lá dở* (thơ Nguyễn Đình Thi), *Mùa chim én bay* (thơ Diệp Minh Tuyền), *Viếng Lăng Bác* (thơ Viễn Phương), *Em vẫn đợi anh về* (phỏng thơ Lê Giang), *Nhớ về Hà Nội*, *Trở về dòng sông tuổi thơ*,... Ngoài ca khúc, ông còn viết nhạc cho phim, cho sân khấu.

**Năm 2000, nhạc sĩ Hoàng Hiệp được Nhà nước trao tặng
Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học – Nghệ thuật.**

- Em đã được nghe những ca khúc nào của nhạc sĩ Hoàng Hiệp? Em ấn tượng với ca khúc nào nhất? Vì sao?
- Hát một vài câu trong ca khúc của nhạc sĩ Hoàng Hiệp mà em biết.

TRẢI NGHIỆM
VÀ KHÁM PHÁ

Hát câu tục ngữ dưới đây theo cách riêng của mình.

Một cây làm chằng nên non

Ba cây chụm lại nên hòn núi cao.

BÀI 10

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Đọc nhạc:** Đọc đúng gam Đô trưởng theo mẫu tiết tấu; đọc đúng tên nốt, cao độ và trường độ *Bài đọc nhạc số 5*; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp.
- **Nhạc cụ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu và biết ứng dụng đệm cho bài hát; chơi được *Bài hòa tấu số 5*.

- Vỗ tay theo mẫu tiết tấu:

- Hát và vận động theo nhịp điệu bài *Nối vòng tay lớn*.

1

Luyện đọc gam Đô trưởng theo mẫu tiết tấu

Vừa phải

2

Bài đọc nhạc số 5

Tươi vui *Nguyễn Mai Anh*

37

Tìm những nét nhạc trong *Bài đọc nhạc số 5* có tiết tấu giống nhau.

1

Thể hiện tiết tấu

* Thể hiện tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Mẫu tiết tấu 1

Mẫu tiết tấu 2

* Ứng dụng đệm cho bài hát *Nối vòng tay lớn*

(Mẫu tiết tấu 1 đệm cho đoạn 1 và đoạn 3; mẫu tiết tấu 2 đệm cho đoạn 2)

2

Bài hòa tấu số 5

Tươi vui

Nguyễn Mai Anh

Nhạc cụ
thể hiện
giai điệu

C C G G C

2/4

Musical notation examples:

Top staff: C, G, C, F, Dm

Bottom staff: C, G, C, C, G, C

Sử dụng một cây bút để thể hiện hai mẫu tiết tấu ở trang 38, sau đó ứng dụng đệm cho bài hát *Nối vòng tay lớn*.

Ví dụ:

Mẫu tiết tấu 1

Rừng núi dang tay női...

Mẫu tiết tấu 2

Cờ női gió đêm vui női ngày, dòng máu...

*Hỡi ai con cháu Rồng Tiên!
Mau mau đoàn kết vững bền cùng nhau.
(Hồ Chí Minh)*

Chủ đề

6

ÂM THANH CAO NGUYÊN

BÀI 11

- Hát: Bài hát *Tiếng cồng chiêng gọi mùa lúa chín*
- Thường thức âm nhạc: Cồng chiêng và đàn đá
- Lí thuyết âm nhạc: Sơ lược về hợp âm

BÀI 12

- Đọc nhạc: *Bài đọc nhạc số 6*
- Nhạc cụ: Thể hiện tiết tấu; *Bài hòa tấu số 6*

BÀI 11

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Hát:** Hát đúng cao độ, trờng độ, sắc thái và lời ca bài *Tiếng cồng chiêng gọi mùa lúa chín*; biết hát kết hợp gõ đệm, hoặc vận động theo nhạc; biết hát bè đơn giản.
- Thường thức âm nhạc:** Nêu được tên và đặc điểm của cồng chiêng, đàn đá; cảm nhận và phân biệt được âm sắc của các loại nhạc cụ này.
- Lí thuyết âm nhạc:** Nêu được khái niệm hợp âm; nhận biết đặc điểm của hợp âm ba trưởng và hợp âm ba thứ.

- Kể tên một vài bài dân ca Tây Nguyên mà em biết.
- Kể tên một số loại nhạc cụ phổ biến của đồng bào Tây Nguyên.

Tiếng cồng chiêng gọi mùa lúa chín

HÁT Rộn ràng

Nhạc và lời: Đỗ Thanh Hiên

Binh bùng binh. Binh bùng binh. Tiếng cồng
 (Binh bùng) binh. Binh bùng binh. Tiếng cồng
 chiêng ngân vang buôn làng. Binh bùng binh. Binh bùng
 chiêng âm vang núi rùng. Binh bùng binh. Binh bùng
 binh. Tiếng cồng chiêng gọi mùa lúa chín.
 binh. Buôn làng vui mừng mùa lúa chín.
 É! Đồi nương ngát thom hương lúa.
 É! Dập dòn sóng lúa xa chân.
 vàng. Đàn chim trắng đua nhau chao liệng. Rộn ràng
 trời. Rì rào tiếng lúa như reo cười. Cùng hoà
 tiếng hát ca mừng lúa về. Bình bùng...
 theo tiếng chiêng, tiếng... ...cồng.

Bài hát *Tiếng cồng chiêng gọi mùa lúa chín* có hình thức một đoạn, giai điệu tươi vui rộn ràng, mang đậm âm hưởng dân ca Tây Nguyên, thể hiện không khí hân hoan, náo nức ở các buôn làng khi mừng đón mùa lúa mới.

Ở ô nhịp 6, ca từ “*Tiếng*” được hát với cao độ nào, ca từ “*Buôn*” được hát với cao độ nào?

Cồng chiêng và đàn đá

1 Cồng chiêng

Cồng chiêng là nhạc cụ gõ phổ biến của Việt Nam, gắn liền với đời sống văn hoá xã hội của một số dân tộc như Mường, Chăm, Kho-me,... đặc biệt là các dân tộc ở Tây Nguyên.

Cồng chiêng được làm bằng đồng thau, hình tròn, có nhiều cỡ to nhỏ, dày mỏng khác nhau, giữa có núm hoặc không có núm. Cồng chiêng có thể được dùng đơn lẻ từng chiếc hoặc dùng theo bộ gồm nhiều chiếc. Người ta dùng dùi gỗ có quấn vải mềm hoặc dùng nắm tay để đánh cồng chiêng. Âm thanh của cồng chiêng huyền bí, âm u, mang đậm màu sắc núi rừng, khi ngân nga sâu lắng, khi thổi thúc trầm hùng. Loại có đường kính càng lớn thì âm thanh càng trầm, loại có đường kính càng nhỏ thì âm thanh càng cao.

Năm 2005, Không gian văn hoá Cồng chiêng Tây Nguyên đã được UNESCO

ghi danh là Kiệt tác truyền khẩu và di sản văn hoá phi vật thể của nhân loại, đến năm 2008 được chuyển sang danh sách Di sản văn hoá phi vật thể đại diện của nhân loại.

2 Đàn đá

Đàn đá là nhạc cụ gỗ cổ xưa nhất của Việt Nam. Đàn gồm các thanh đá được chế tác bằng phương pháp ghè dẽo thô sơ, với kích thước dài – ngắn, dày – mỏng khác nhau. Thanh đá dài, to, dày sẽ phát ra âm thanh trầm; thanh đá ngắn, nhỏ, mỏng sẽ phát ra âm thanh cao. Các thanh đá xếp thành hàng theo thứ tự độ cao trên giá đỡ. Người ta dùng búa gỗ gõ vào các thanh đá để tạo ra âm thanh. Ở âm khu cao, tiếng đàn đá thánh thót, trong trẻo. Ở âm khu trầm, tiếng đàn đá vang như tiếng dội từ vách núi.

- Vì sao cồng chiêng và đàn đá cùng được phân loại vào nhóm nhạc cụ gỗ?
- Kể tên những nhạc cụ gỗ của Việt Nam mà em biết.

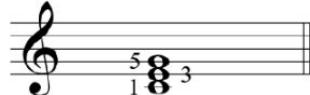
Sơ lược về hợp âm

1. Khái niệm

Sự kết hợp cùng một lúc 3 âm thanh (hoặc nhiều hơn) được sắp xếp theo quy luật nhất định gọi là *hợp âm*. Có nhiều cách sắp xếp nhưng phổ biến là cách sắp xếp các âm theo quãng 3.

2. Hợp âm ba, tên gọi các âm của hợp âm ba

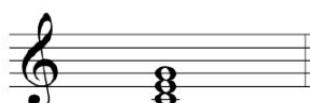
Hợp âm gồm 3 âm thanh sắp xếp theo quãng 3 gọi là *hợp âm ba*. Theo thứ tự từ dưới lên thì âm thứ nhất (âm dưới) gọi là *âm 1*, âm thứ hai (âm giữa) gọi là *âm 3*, âm thứ ba (âm trên) gọi là *âm 5*.

3. Hợp âm ba trưởng và hợp âm ba thứ

– *Hợp âm ba trưởng*: gồm quãng 3 có 2 cung (ở dưới) và quãng 3 có 1,5 cung (ở trên).

Ví dụ: Hợp âm Đô trưởng

Quãng ba Đô – Mi (ở dưới) có 2 cung.

Quãng ba Mi – Son (ở trên) có 1,5 cung.

– *Hợp âm ba thứ*: gồm quãng 3 có 1,5 cung (ở dưới) và quãng 3 có 2 cung (ở trên).

Ví dụ: Hợp âm Đô thứ

Quãng ba Đô – Mi giáng (ở dưới) có 1,5 cung.

Quãng ba Mi giáng – Son (ở trên) có 2 cung.

Nêu những điểm giống nhau và khác nhau về cấu tạo của hợp âm ba trưởng và hợp âm ba thứ.

TRÀI NGHIỆM
VÀ KHÁM PHÁ

Tập hát bài *Tiếng cồng chiêng gọi mùa lúa chín* có bè 2 là câu hát đệm “*Bình bùng bình. Bình bùng bình...*” lặp đi lặp lại. Ví dụ:

Bình bùng binh. Bình bùng binh. Tiếng cồng chiêng ngân vang buôn làng...
Bình bùng binh. Bình bùng binh. Bình bùng binh. Bình bùng binh. Bình bùng binh...

BÀI 12

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Đọc nhạc:** Đọc đúng tên nốt, cao độ và trường độ *Bài đọc nhạc số 6*; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm; biết đọc nhạc hai bè hoặc ba bè.
- Nhạc cụ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu và biết ứng dụng đệm cho bài hát; chơi được *Bài hòa tấu số 6*.

- Nghe đệm *Hái cà* (Dân ca Gia-rai) kết hợp vỗ tay nhịp nhàng.
- Hát và vận động theo nhịp đệm bài *Tiếng cồng chiêng gọi mùa lúa chín*.

Bài đọc nhạc số 6

(Phỏng theo điệu *Hái cà* – Dân ca Gia-rai)

Rộn ràng

Soạn bè: Đỗ Thanh Hiên

1

Thể hiện tiết tấu

* Thể hiện tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

* Ứng dụng đệm cho bài hát *Tiếng công chiêng gọi mùa lúa chín*

45

2

Bài hòa tấu số 6

(Phỏng theo điệu *Hải cà* – Dân ca Gia-rai)

Rộn ràng

Chuyển soạn: Đỗ Thanh Hiên

Nhạc cụ
thể hiện
giai điệu 1

Nhạc cụ
thể hiện
giai điệu 2

TRẠI NGHIỆM
VÀ KHÁM PHÁ

Đọc Bài đọc nhạc số 6 có thêm bè thứ ba.

Rộn ràng

**“Di sản văn hoá Việt Nam là tài sản quý giá
của cộng đồng các dân tộc Việt Nam và là
một bộ phận của di sản văn hoá nhân loại,
có vai trò to lớn trong sự nghiệp dựng nước
và giữ nước của nhân dân ta”.**

(Luật di sản văn hoá)

Chủ đề

7

CÁNH DIỀU ƯỚC MƠ

BÀI 13

- **Hát:** Bài hát *Bay lên những cánh diều ước mơ*
- **Nghe nhạc:** Tác phẩm *Đường chúng ta đi*
- **Thường thức âm nhạc:** Nhạc sĩ Huy Du

BÀI 14

- **Đọc nhạc:** *Bài đọc nhạc số 7*
- **Nhạc cụ:** Thể hiện tiết tấu; *Bài hòa tấu số 7*

BÀI 13

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng cao độ, trื่nòng độ, sắc thái và lời ca bài *Bay lên những cánh diều ước mơ*; biết hát kết hợp gõ đệm, đánh nhịp hoặc vận động theo nhạc.
- **Nghe nhạc:** Cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm *Đường chúng ta đi*; biết vận động cơ thể hoặc gõ đệm phù hợp với nhịp điệu của tác phẩm.
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được đôi nét về cuộc đời và thành tựu âm nhạc của nhạc sĩ Huy Du.

- Hát một câu trong ca khúc có chủ đề về ước mơ mà em biết.
- Nghe bài hát *Trâu lá đà* (Nhạc: Huy Du; thơ: Lữ Huy Nguyên) kết hợp vỗ tay nhịp nhàng.

Bay lên những cánh diều ước mơ

Vui tươi – Rộn ràng

Nhạc và lời: Phạm Chính

Bay lên, bay lên ca
(Như muôn câu) nhũng cánh diều tuổi thơ.
những tiếng sáo diều ngân nga.

Bay lên, bay lên nhũng cánh diều ước mơ.
Không gian bao la giữa cánh đồng quê ta.

Xôn xao, xôn xao chiều quê lộng gió.
Vi vu, vi vu, diều buông câu hát.

Em yêu mùa hè với tuổi thơ chao nghiêng.
Em yêu...
Như muôn câu... 1. ...mùa hè tháng năm bao mộng mơ.
2. ...mùa hè tháng năm bao mộng mơ.

Cánh diều gọi hè về,
gió chiều quê bát
ngát.
Cánh diều gọi hè về,
có dòng sông biếc xanh.
Diều chở đầy mơ
ước năm tháng học trò.
Diều chở đầy mơ
ước trên cánh đồng tuổi thơ.
...thơ.

Thả diều là một trò chơi dân gian gắn bó với tuổi thơ Việt Nam. Bài hát *Bay lên những cánh diều ước mơ* thể hiện ước muôn của các em được bay cao, vươn xa trên bầu trời bao la như những cánh diều.

Bài hát có hình thức hai đoạn:

- Đoạn 1: 33 nhịp (từ đầu đến *bao mộng mơ*).
- Đoạn 2: 32 nhịp (từ *Cánh diều gọi* đến hết bài).

– Bài hát *Bay lên những cánh diều ước mơ* cần được hát theo trình tự như thế nào?

– Ở ô nhịp 7, ca từ “*ước*” được hát với cao độ nào, ca từ “*quê*” được hát với cao độ nào?

Đường chúng ta đi

(Trích)

Nhạc: Huy Du
Lời: thơ Xuân Sách

Vừa phải – Trong sáng, tự hào

Việt Nam! Trên đường chúng ta đi nghe gió thổi đồng
 xanh quê ta đó. Nghe sóng biển ầm vang xa tận天涯 chán tròn...

- Nội dung lời ca của tác phẩm thể hiện điều gì?
- Nêu cảm nhận của em về tác phẩm.

THƯƠNG THỨC
ÂM NHẠC

Chân dung nhạc sĩ
Huy Du

Nhạc sĩ Huy Du (1926 – 2007)

Nhạc sĩ Huy Du là một trong những cánh chim đầu đàn của nền âm nhạc mới Việt Nam. Ông nguyên là Tổng thư ký Hội Nhạc sĩ Việt Nam khoá III. Trong sự nghiệp sáng tác của mình, ông đã có một số lượng tác phẩm khá lớn, gồm nhiều thể loại như: ca khúc, hợp xướng, giao hưởng, thính phòng, nhạc cho phim, cho sân khấu,... Âm nhạc của ông vừa mang âm hưởng hào hùng, phóng khoáng vừa trữ tình, thiết tha, bay bổng.

Các ca khúc của nhạc sĩ Huy Du rất giản dị, tự nhiên, với giai điệu đẹp, mượt mà và ca từ giàu hình ảnh. Một số ca khúc tiêu biểu như: *Sẽ về Thủ đô*, *Anh vẫn hành quân* (phỏng thơ Trần Hữu Thung), *Tình em* (thơ Ngọc Sơn), *Bé Văn Đàn sống mãi* (phỏng thơ Trinh Đường), *Cùng anh tiến quân trên đường dài* (thơ Xuân Sách), *Nỗi lيرة lên em* (phỏng thơ Giang Lam), *Đường chúng ta đi* (lời thơ Xuân Sách), *Trên đỉnh Trường Sơn ta hát*, *Việt Nam ơi! Mùa xuân đến rồi*,...

**Năm 2000, nhạc sĩ Huy Du được Nhà nước trao tặng
Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học – Nghệ thuật.**

Em đã được nghe những ca khúc nào của nhạc sĩ Huy Du? Em ấn tượng với ca khúc nào nhất? Vì sao?

– Sáng tạo một nét giai điệu ở giọng Đô trưởng hoặc La thứ, thuộc loại nhịp $\frac{2}{4}$ hoặc $\frac{3}{4}$, có sử dụng hình nốt móc kép.

– Thể hiện giai điệu đã sáng tạo bằng giọng hát hoặc nhạc cụ.

BÀI 14

YÊU CẦU CẨN ĐẠT

- **Đọc nhạc:** Đọc đúng tên nốt, cao độ và trường độ *Bài đọc nhạc số 7*; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp.
- **Nhạc cụ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu và biết ứng dụng đệm cho bài hát; chơi được *Bài hòa tấu số 7*.

- Trả lời câu hỏi: *Bài đọc nhạc số 7* được dịch giọng lên hay xuống, theo quãng mấy từ giai điệu của bài hát *Bay lên những cánh diều ước mơ?*
- Hát và vận động theo nhịp điệu bài *Bay lên những cánh diều ước mơ*.

Bài đọc nhạc số 7

(Trích và dịch giọng bài hát *Bay lên những cánh diều ước mơ*)

Vui tươi – Rộn ràng

Nhạc: Phạm Chính

Musical notation for the first line of the song, written in G clef, 2/4 time, and featuring eighth and sixteenth notes.

Musical notation for the second line of the song, continuing from the previous line.

Musical notation for the third line of the song, continuing from the previous lines.

Những nét nhạc nào trong *Bài đọc nhạc số 7* có tiết tấu giống nhau?

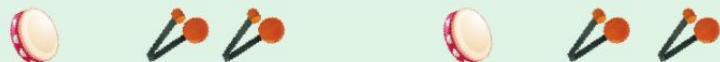

1

Thể hiện tiết tấu

* Thể hiện tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Mẫu tiết tấu 1

Mẫu tiết tấu 2

* Ứng dụng đệm cho bài hát *Bay lên những cánh diều ước mơ*

(Mẫu tiết tấu 1 đệm cho đoạn 1; mẫu tiết tấu 2 đệm cho đoạn 2)

2

Bài hòa tấu số 7

Nhạc cụ
thể hiện
giai điệu

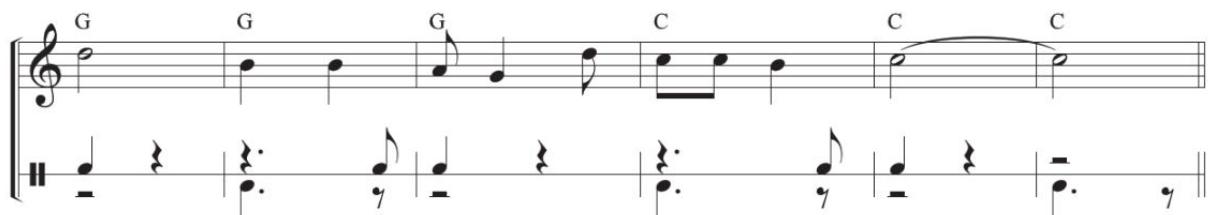
Vui tươi – Rộn ràng

C C C C Dm

Nhạc: Phạm Chính
Chuyển soạn: Vũ Ngọc Tuyên

Dm Dm C F F F

53

TRÁI NGHIỆM
VÀ KHÁM PHÁ

Sử dụng các động tác vỗ, gõ,...
lên mặt bàn để thể hiện hai mẫu
tiết tấu ở trang 53, sau đó ứng dụng
đem cho bài hát *Bay lên những
cánh diều ước mơ*.

Ví dụ:

Mẫu tiết tấu 1

Mẫu tiết tấu 1

Bay lên, bay lên
những cánh diều tuổi thơ...

Hand clapping illustrations below the notes correspond to the lyrics: Bay (clap), lên (clap), nh (no clap), ưng (no clap), cánh (clap), di (clap), ều (clap), tu (no clap), ôi (no clap), th (no clap), ...

Mẫu tiết tấu 2

Cánh diều gọi hè về...

Hand clapping illustrations below the notes correspond to the lyrics: Cánh (clap), di (clap), ều (clap), go (no clap), i (no clap), hè (clap), v (no clap), e (no clap), ...,

**“Tương lai thuộc về những ai tin tưởng
vào cái đẹp của ước mơ”.**

(Eleanor Roosevelt)

Chủ đề

8

TẠM BIỆT MÁI TRƯỜNG

BÀI 15

- **Hát:** Bài hát *Tạm biệt mái trường*
- **Nhạc cụ:** Thể hiện tiết tấu
- **Lí thuyết âm nhạc:** Một số hợp âm của giọng Đô trưởng và giọng La thứ

BÀI 16

- **Đọc nhạc:** *Bài đọc nhạc số 8*
- **Nhạc cụ:** Thể bấm hợp âm Mi thứ trên kèn phím; *Bài hòa tấu số 8*

BÀI 15

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Hát:** Hát đúng cao độ, trườnđộ, sắc thái và lời ca bài *Tạm biệt mái trường*; biết hát kết hợp gõ đệm, đánh nhịp hoặc vận động theo nhạc.
- Nhạc cụ:** Thể hiện đúng mẫu tiết tấu và biết ứng dụng đệm cho bài hát.
- Lí thuyết âm nhạc:** Nhận biết được một số hợp âm ba của giọng Đô trưởng và giọng La thứ.

- Kể tên một vài bài hát có chủ đề về thầy cô và mái trường mà em biết.
- Nhắc lại cấu tạo của hợp âm ba trưởng và hợp âm ba thứ.

Tạm biệt mái trường

Vìра phái – Tình cảm

Nhạc và lời: Duy Thịnh

Tạm biệt mái trường rồi, ngày mai thôi chia tay, chia tay.
Lòng rộng như biển trời, thầy vì em bao nhiêu công lao.

Trường thân yêu khắc ghi trong tim, ơn núi Thái Sơn nghĩa thầy sâu nặng,
Ngày chia tay chúng em không quên, trên mái tóc đen của thầy điểm bạc,

tương lai cho em bao mơ ước vào đời. Điều thầy dạy em là gương
lỗ sao cho em vững bước tiến thành người.

Thầy là biển khơi để thuyền em tới chân trời.

Đường còn xa, chúng em luôn mong vẫn có thầy dù bước.

The musical score consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, a common time signature, and a key signature of one sharp. It features a melodic line with various note values (eighth and sixteenth notes) and rests. The second staff begins with a treble clef, a common time signature, and a key signature of one sharp. It also features a melodic line with eighth and sixteenth notes. Both staves include lyrics in Vietnamese:

Cho em bay bay xa cùng bao giấc mơ hoa. Thầy cô ơi mai xa bao nhớ thương.

Ngàn bông hoa ngát hương em xin kính dâng thầy.

Measure numbers 1 and 2 are indicated above the staves.

*V*ới giai điệu nhẹ nhàng, sâu lắng, lời ca động đầy cảm xúc, bài hát *Tạm biệt mái trường* giống như một lời tâm tình và cũng là lời cảm ơn, lời chào tạm biệt đầy lưu luyến của học trò gửi tới các thầy cô giáo kính yêu trước giờ chia tay mái trường yêu dấu.

Bài hát có hình thức hai đoạn:

- Đoạn 1: 28 nhịp (từ đầu đến *chân trời*).
 - Đoạn 2: 21 nhịp (từ *Đường còn xa* đến hết bài).

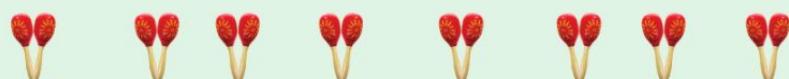
Thể hiện tiết tấu

* Thể hiện tiết tấu bằng nhạc cụ gõ và động tác cơ thể

Mẫu tiết tấu 1

A musical score is shown at the top, consisting of two measures. The first measure contains four notes: a dotted half note, a quarter note, a quarter note, and a tie. The second measure contains three notes: a dotted half note, a quarter note, and a tie. Below the score, there are illustrations of musical instruments: maracas, a tambourine, clapping hands, and two people clapping.

Mẫu tiết tấu 2

* Ứng dụng đệm cho bài hát *Tạm biệt mái trường*

(Mẫu tiết tấu 1 đệm cho đoạn 1; mẫu tiết tấu 2 đệm cho đoạn 2)

Một số hợp âm của giọng Đô trưởng và giọng La thứ

1. Một số hợp âm của giọng Đô trưởng

Trên mỗi bậc của giọng Đô trưởng có thể thành lập được một hợp âm ba, trong đó các hợp âm ba trên bậc I, IV, V là quan trọng. Tên gọi và kí hiệu của các hợp âm này như sau:

Bậc I: hợp âm Đô trưởng, kí hiệu là C;

Bậc IV: hợp âm Pha trưởng, kí hiệu là F;

Bậc V: hợp âm Son trưởng, kí hiệu là G.

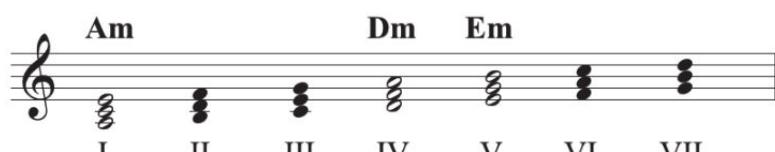
2. Một số hợp âm của giọng La thứ

Trên mỗi bậc của giọng La thứ có thể thành lập được một hợp âm ba, trong đó các hợp âm ba trên bậc I, IV, V là quan trọng. Tên gọi và kí hiệu của các hợp âm này như sau:

Bậc I: hợp âm La thứ, kí hiệu là Am;

Bậc IV: hợp âm Rê thứ, kí hiệu là Dm;

Bậc V: hợp âm Mi thứ, kí hiệu là Em.

Xác định loại hợp âm ba (ba trưởng, ba thứ) thành lập trên bậc VI của giọng Đô trưởng và trên bậc III của giọng La thứ.

TRÁI NGHIỆM
VÀ KHÁM PHÁ

Tìm những câu thơ có chủ đề về chia tay bạn bè, thầy cô, mái trường, sau đó hát lên theo cách riêng của mình.

BÀI 16

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Đọc nhạc:** Đọc đúng tên nốt, cao độ và trường độ *Bài đọc nhạc số 8*; biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp; biết đọc nhạc hai bè.
- **Nhạc cụ:** Chơi được hợp âm Mi thứ trên kèn phím và *Bài hoà tấu số 8*.

- Hát và vận động theo nhịp điệu bài *Tạm biệt mái trường*.
- Nghe bài hát *Mái trường mến yêu* (Nhạc và lời: Lê Quốc Thắng) kết hợp vỗ tay nhịp nhàng.

ĐỌC NHẠC

Bài đọc nhạc số 8

(Trích và dịch giọng bài hát *Mái trường mến yêu*)

Vừa phải

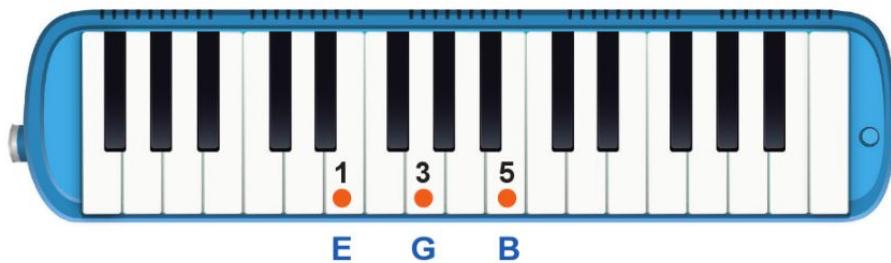
Nhạc: Lê Quốc Thắng

The musical score consists of three staves of music. The first staff starts with a quarter note followed by eighth notes. The second staff starts with a quarter note followed by eighth notes. The third staff starts with a quarter note followed by eighth notes.

1

Thế bấm hợp âm Mi thứ (Em) trên kèn phím

2

Bài hoà tấu số 8

Nhạc cụ
thể hiện
giai điệu

Vừa phải

Nhạc: Lê Quốc Thắng
Chuyển soạn: Nguyễn Mai Anh

Am Am Em Am Am Am

Em Am Dm

Em Em Am Em Em Am

TRÁI NGHIỆM
VÀ KHÁM PHÁ

* Đọc *Bài đọc nhạc số 8* có thêm bè đuôi.

Vừa phải

- * Biểu diễn một bài hát có chủ đề về mái trường, thầy cô hoặc tình bạn để tri ân thầy cô và chia tay bạn bè trước khi kết thúc tiết học âm nhạc cuối cùng dưới mái trường trung học cơ sở.

*Đôi khi, bạn sẽ không bao giờ biết được giá trị
của một khoảnh khắc nào đó cho đến khi
nó trở thành kí ức đẹp.*

(Dr. Seuss)

BẢNG GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ

Từ ngữ	Giải thích	Trang (*)
Barcarole	Một thể loại âm nhạc có nguồn gốc từ điệu hát dân gian của những người chèo thuyền ở Thành phố Venice (Italia).	29
Nhạc thính phòng	Một dòng nhạc chuyên nghiệp, phát triển từ nửa sau thế kỷ XVIII, thường được biểu diễn trong khán phòng với nhóm nhỏ nhạc công tham gia.	29
Romance	Một thể loại âm nhạc trữ tình có nguồn gốc từ Tây Ban Nha, viết cho giọng hát với phần đệm của nhạc cụ (thường là piano) hoặc cho nhạc cụ độc tấu.	29
Vũ kịch (Ballet)	Loại hình nghệ thuật múa bao gồm: cốt truyện văn học, kịch bản âm nhạc, vũ đạo, trang trí sân khấu, ánh sáng, phục trang,... trong đó âm nhạc giữ vai trò quan trọng.	29

(*) Trang sách có thuật ngữ xuất hiện lần đầu.

MỤC LỤC

Nội dung	Trang	Nội dung	Trang
Giới thiệu và hướng dẫn sử dụng sách	2	CHỦ ĐỀ 5: ĐOÀN KẾT	33
CHỦ ĐỀ 1: TUỔI MƯỜI LĂM	4	Bài 9	34
Bài 1	5	• Hát: Bài hát <i>Nối vòng tay lớn</i>	34
• Hát: Bài hát <i>Tuổi mười lăm</i>	5	• Nghe nhạc: Tác phẩm <i>Câu hò bên bờ Hiền Lương</i>	35
• Thường thức âm nhạc: Một số thể loại nhạc đàn	6	• Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Hoàng Hiệp	36
• Lý thuyết âm nhạc: Sơ lược về quãng	8	Bài 10	37
Bài 2	9	• Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 5</i>	37
• Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 1</i>	10	• Nhạc cụ: Thể hiện tiết tấu; <i>Bài hoà tấu số 5</i>	38
• Nhạc cụ: Thể hiện tiết tấu; <i>Bài hoà tấu số 1</i>	10	CHỦ ĐỀ 6: ÂM THANH CAO NGUYÊN	40
CHỦ ĐỀ 2: GIAI ĐIỆU QUÊ HƯƠNG	12	Bài 11	41
Bài 3	13	• Hát: Bài hát <i>Tiếng cồng chiêng gọi mùa lúa chín</i>	41
• Hát: Bài hát <i>Quê hương thanh bình</i>	13	• Thường thức âm nhạc: Cồng chiêng và đàn đá	42
• Nghe nhạc: Bài dân ca <i>Ví đò đưa sông Lam</i>	14	• Lý thuyết âm nhạc: Sơ lược về hợp âm	43
• Thường thức âm nhạc: Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh	15	Bài 12	44
Bài 4	16	• Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 6</i>	45
• Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 2</i>	16	• Nhạc cụ: Thể hiện tiết tấu; <i>Bài hoà tấu số 6</i>	45
• Nhạc cụ: Thể hiện tiết tấu; <i>Bài hoà tấu số 2</i>	16	CHỦ ĐỀ 7: CÁNH DIỀU ƯỚC MƠ	48
CHỦ ĐỀ 3: CÔNG ƠN THẦY CÔ	18	Bài 13	49
Bài 5	19	• Hát: Bài hát <i>Bay lên những cánh diều ước mơ</i>	49
• Hát: Bài hát <i>Dáng thầy</i>	19	• Nghe nhạc: Tác phẩm <i>Đường chúng ta đi</i>	51
• Thường thức âm nhạc: Kèn cor và kèn trombone	20	• Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Huy Du	51
• Lý thuyết âm nhạc: Sơ lược về dịch giọng	21	Bài 14	52
Bài 6	22	• Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 7</i>	52
• Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 3</i>	23	• Nhạc cụ: Thể hiện tiết tấu; <i>Bài hoà tấu số 7</i>	53
• Nhạc cụ: Thể hiện tiết tấu; Thế bấm hợp âm Rê thứ (Dm) trên kèn phím; <i>Bài hoà tấu số 3</i>	23	CHỦ ĐỀ 8: TẠM BIỆT MÁI TRƯỜNG	55
CHỦ ĐỀ 4: ÂM NHẠC NƯỚC NGOÀI	26	Bài 15	56
Bài 7	27	• Hát: Bài hát <i>Tạm biệt mái trường</i>	56
• Hát: Bài hát <i>Dòng sông quê hương</i>	27	• Nhạc cụ: Thể hiện tiết tấu	57
• Nghe nhạc: Tác phẩm <i>Tháng Sáu: Khúc hát người chèo thuyền</i>	28	• Lý thuyết âm nhạc: Một số hợp âm của giọng Đô trưởng và giọng La thứ	58
• Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Pyotr Ilyich Tchaikovsky	29	Bài 16	59
Bài 8	30	• Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 8</i>	59
• Đọc nhạc: <i>Bài đọc nhạc số 4</i>	30	• Nhạc cụ: Thể bấm hợp âm Mi thứ (Em) trên kèn phím; <i>Bài hoà tấu số 8</i>	60
• Nhạc cụ: Thể hiện tiết tấu; <i>Bài hoà tấu số 4</i>	31	<i>Bảng giải thích thuật ngữ</i>	62

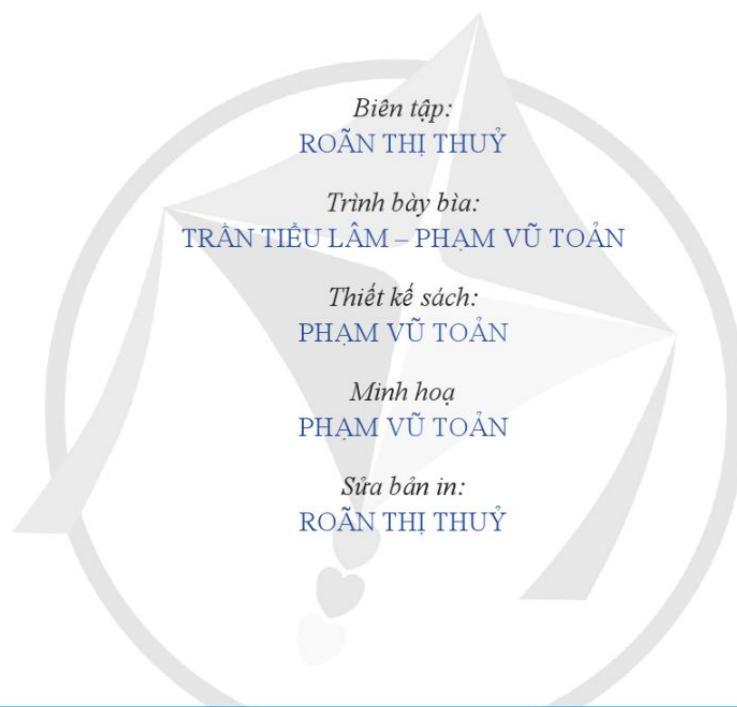
Chịu trách nhiệm tổ chức bản thảo và bản quyền nội dung:

CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ XUẤT BẢN – THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

Chủ tịch Hội đồng Quản trị: NGUYỄN NGÔ TRẦN ÁI

Tổng Giám đốc: VŨ BÁ KHÁNH

*Địa chỉ: Tầng 5, tòa nhà hõm họp AZ Lâm Viên, 107 đường Nguyễn Phong Sắc,
P. Dịch Vọng Hậu, Q. Cầu Giấy, TP. Hà Nội.*

Trong sách có sử dụng một số hình ảnh trên internet. Trân trọng cảm ơn các tác giả.

ÂM NHẠC 9

Mã số:

ISBN:

In cuốn, khổ 19 x 26.5cm, tại

Địa chỉ:

Cơ sở in:

Số xác nhận đăng ký xuất bản:

Quyết định xuất bản số: /QĐ-..... ngày/..../....

In xong và nộp lưu chiểu năm

Mang cuộc sống vào bài học Đưa bài học vào cuộc sống

Sách giáo khoa Âm nhạc 9 được biên soạn theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Sách cung cấp cho học sinh những kiến thức và kỹ năng cơ bản về hát, nghe nhạc, đọc nhạc, nhạc cụ, lý thuyết âm nhạc, thường thức âm nhạc; giúp các em hình thành và phát triển năng lực thể hiện âm nhạc, cảm thụ và hiểu biết âm nhạc, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc.

Nội dung và hình thức trình bày các chủ đề trong sách hấp dẫn, khơi gợi trí tò mò, phát huy tính tích cực, khả năng tự học và bồi dưỡng tình cảm đạo đức, lối sống cho học sinh.

Cuốn sách được biên soạn bởi tập thể tác giả – những nhà giáo, nhà khoa học giàu kinh nghiệm và tâm huyết trong lĩnh vực giáo dục Âm nhạc.

SỬ DỤNG
TEM CHỐNG GIẢ

- Quét mã QR hoặc dùng trình duyệt web để truy cập website bộ sách Cánh Diều: www.hoc10.com
- Vào mục Hướng dẫn (www.hoc10.com/huong-dan) để kiểm tra sách giả và xem hướng dẫn kích hoạt sử dụng học liệu điện tử.